

mycket ofta längre tid än fem år. Dessa svenska medborgare, som sålunda under en längre tid har att företräda och tillvarata svenska intressen i utlandet eller att delta i internationellt arbete, bör med samma rätt som t. ex. diplomater kunna kräva möjligheter att utöva sin enligt grundlagen givna rösträtt.

Slutsatsen härav är sålunda att ifrågavarande femårsgräns bör slopas. Som villkor för att utomlands bosatt svensk medborgare, som i övrigt uppfyller bestämmelserna för rösträtt, skall få utöva rösträtten bör i avsedda fall endast gälla att vederbörande någon gång varit kyrkobokförd i Sverige. En sådan utformning behöver inte befaras medföra risk för missbruk. Innehav av giltigt svenskt pass bör ha samma bevisvärde efter femårsperioden som under densamma.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att utomlands bosatta svenska medborgare, som är myndiga och innehar giltigt svenskt pass, må äga möjlighet att delta i andrakammarval och folkomröstningar i Sverige, därest de någon gång har varit här kyrkobokförda, samt

att konstitutionsutskottet måtte utarbeta förslag till här-
för erforderlig ändring av lagen om val till riksdagen.

Stockholm den 28 januari 1969

S. G. W. Wahlund (cp)

Lars Eliasson (cp)

i Sundborn

Nr 491

Av herr Björck i Nässjö m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utvecklingsbistånd: Fältverksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 436 i Första kammaren)

Förhållandena i u-länderna har i ökad omfattning engagerat allt flera svenska ungdomar. Detta har tagit sig uttryck i bildandet av arbetsgrupper, studiecirklar och föreningar. Inom en del av dessa har ett betydande antal ungdomar ingående studerat olika problem, som är förknippade med u-ländernas situation och utvecklingsmöjligheter.

Intresset för u-länderna visar sig också i att efterfrågan på information i u-landsfrågor hos den statliga biståndsmyndigheten, SIDA, har ökat kraf-

tigt. Anslagen till SIDA:s informationsverksamhet visar en starkt stigande tendens. I SIDA:s verksamhet ingår också planer på väsentligt ökad information i samarbete med bl. a. flera ungdomsorganisationer.

Det stora intresset hos många svenska ungdomar för u-ländernas svårigheter och utveckling måste betraktas som mycket positivt och hälsas med tillfredsställelse. Detta intresse och engagemang, som även kommer till uttryck i skrifter, artiklar och debatter, bör stimuleras. En lämplig metod att göra detta torde vara att inrätta rese- och studiestipendier för ungdomar, som visat ett positivt intresse för u-ländernas problem. Stipendierna skall vara avsedda för att bestrida rese- och uppehållskostnader för en studieresa till ett eller flera u-länder. På detta sätt ges ett antal ungdomar möjlighet att på ort och ställe studera förhållandena i olika u-länder. Dylika fältstudier torde utgöra ett mycket värdefullt komplement till de studier som kan bedrivas i Sverige. De erfarenheter dessa stipendiater erhåller kan även spridas till andra ungdomar genom att vederbörande t. ex. skriver en reseberättelse, håller föredrag eller liknande. Det här föreslagna stipendiesystemet torde på ett betydelsefullt sätt kunna bidra till att intresset för u-ländernas problem på ett värdefullt sätt stimuleras och fördjupas.

Dessa resor bör planeras och administreras av SIDA. Stipendierna bör utgå med upp till 5 000 kronor och täcka alla kostnader i samband med studieresan. Resorna bör ej vara av alltför kort varaktighet med tanke på att de är avsedda för studier. Det synes vara lämpligt att de sträcker sig över en tidsperiod av mellan en och tre månader. Stipendieansökningarna bör lämpligen behandlas av en nämnd, förslagsvis knuten till Sveriges ungdomsorganisationers landsråd. För budgetåret 1969/70 föreslås att 1 miljon kronor av anslaget Fältverksamhet under Utvecklingsbistånd avsätts för detta ändamål. Därigenom bereds möjligheter för minst 200 ungdomar att besöka ett antal u-länder och där närmare studera olika u-landsproblem.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att av anslaget för budgetåret 1969/70 för *Fältverksamhet* på 210 000 000 kronor skall 1 000 000 kronor avsättas för rese- och studiestipendier avseende besök i u-länder av svenska ungdomar i enlighet med de riktlinjer som angivits i denna motion.

Stockholm den 28 januari 1969

Anders Björck (m)   *Ingrid Sundberg (m)*   *Carl-Wilh. Lothigius (m)*

i Nässjö

...   *Filip W. Fridolfsson (m)*   *Erik Hovhammar (m)*

i Stockholm